

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XIII. Derisorum natura, & derisionis damna uberiùs explicantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

Hic jure quærat nonnemo: Quo in loco estis, aut quem A
deductis? num fabulatur adestis? num in choreo agitis?
num salatur convenistis? Ubi fides, ubi religio? Ah,
quàm vestrum, & Orbis judicem non attenditis! itane
vobis cæcus & surdus est Christus, ut illius oculos & au-
res nihil vereamini? Hoc non hæresin solum, sed & ido-
latriam sapit.

Julianus apostata, peritissimus cavillator, & sannio
maximus, in quem propriissimè dictum putes: *Abomi-
natio Domini est omnis illusor.* Hic Christianos de injuriis
conquerentes, per cavillum eludere solitus: Hoc, aje-
bat, lex vestra imperat, ut percussus unâ maxillâ, porri-
gat & alteram. Si quis iniquissimè ablata reddi cupis-
set: Adimenti pallium, ajebat, tunicam etiam in aucu-
rium addendam, vestris legibus sanctum est. Hoc irritu
omnia despuerat perfidissimus Apostata. Ab hoc non
multum dispar dux Aquitanie Guilielmus, sed demum
vir sanctissimus. Hunc Guilielmus Malnesburiensis af-
ferit ad id potentie pervenisse, ut in Palæstinam sexagin-
ta milia equitum, & longè plures pedites duxerit: dives
auti, sed multo magis vitiatorum; in omni sordium gene-
re volutatus, cum malè faceret, gloriabatur, cuncta, ut
Malnesburiensis loquitur, malefacta condians salibus
nugarum & facietiarum. Hunc Petrus Picavorum
Pontifex liberrimè reprehendit, & officium facere de-
treçantem à piorum societate secluserit. At ille stringens
gladium, & capillos præfulis apprehendens: Jam, in-
quit, morieris senecio, nisi Ecclesie me restitueris. Præ-
sul sibi presentissimus, & planè impavidus: Sine, inquit,
loquar. Concesso dicendi spatio, dirum in eum compo-
situm carmen absolvit, & inferorum pœnis devovit;
dein porrecto jugulo: Feti jam, inquit, feri. At Guiliel-
mus pro more tam ferâ ludificans: Ad eò, inquit, odi,
ut nec te meo digner odio; nec unquam cælum ingre-
dieris, hac meâ manu adjutus. Fuit autem & sua Guiliel-
mo Herodias, quæ Petrum antistitem in exilium eji-
ciendum suavit. Guilielmus pellicis consilium secutus,
exilio damnavit sanctissimum monitorem, quem ubi
mortuum inaudiri: Pœnitet me, inquit, quod senem il-
lum non citius ad cælum miserim. His sarcasmis scelera
non texit, sed auxit.

At ubi animum mutavit Guilielmus, quæ non à se-
metipso supplicia exegit vitæ licentius actæ? quibus la-
crynus cachinnos ipse suos eluit? quantis rigoribus cor-
pus domuit? cum vitâ reliquâ omni, lorica nudo cor-
pori appressam gesserit, acerrimus ipse vindex priorum
noxarum. Hic jam Ambrosii voce uti liceat: *Si secuti su-
mus errantem, sequamur & poenitentem.* Deus, ô Christiani,
non irridetur, sed neque suos impunè irrideri patitur:
Abominatio Domini est omnis illusor. Ecce alteri alteros ir-
ridemus? Omnes peccavimus, & egemus gloriâ Dei. Quisque
suos patimur manes; nemo sine vitiis. Ergo,

Loripedem rectus derideat, Arthropem albus.

Et quis ille qui ad omnem amulum se dixerit tam re-
ctum, ut solus alios ridere possit? Tu ergo, mi homo, in
te ipsum tuos cachinnos verte, & quæso vel hoc uno An-
nazem Senecam imitare, qui, *Si quando, inquit, fatuo de-
lectari volo, non est mihi longè querendus; me video.* Emule-
mur, & nos ipsos nobis proponamus: hinc nostra jocu-
laris lingua satis habebit abundè quod convellat, nos
ipsos rideamus.

CAPVT XIII.

Derisorum natura, & DERISIONIS damna
uberius explicantur.

Diximus, quàm nemini parcant irrisores: sed accu-
ratiùs nunc in eorum mores indagandum, simul
etiam damna quæ hanc linguæ intemperantiam sequun-
tur, explicanda.

Tom. I.

§. I.

Robertus Holcot Anglus, vir eruditus è divi Do-
minici familiâ, librum Sapientie commentarius il-
lustravit. In his de hoc ipso linguæ vitio disserens: *Derisio,*
inquit, *quatuor parit mala: Offendit enim stultitiam, suspen-*
dit amicitiam, offendit justitiam, intendit malitiam. Ordine
ista, sed strictim persequemur.

1. *Offendit stultitiam* derisor: quisquis enim alterius
defectus irridet profectò ignorat suos; & sæpe illo maxi-
mè vitio laborat, quod in alio fugillar. Præclare Grego-
rius: *Quid, inquit, simus hodie, norimus, quid autem pauld*
post esse possimus, nescimus. Hi enim quos despiciamus, tarde pos-
sumus incipere, & tamen vitam nostram ferventioribus studiis
anteire. Timendum itaque est, ne nobis cadentibus surgat, qui
nobis stantibus irridetur, quamvis stare jam non novit, qui non
stantem novit irridere. Apud Jobum dicitur: *Cum cete-*
ros, inquit, irriseris, tu à nullo confutaberis: & qui spernis,
nomine & ipse sperneris: cum fatigatus defeceris contemnere, con-
temneris.

2. *Suspendit amicitiam* derisor. Ubi enim derisio, ibi
rixa & contentio. Ideo illud sapientie oraculum mo-
net: *Esice derisorem, & exibat cum eo iurgium, cessabunt que*
caussa & contumelia. Irrisio gravissimarum sæpe licium
fuit seminarium. Multi, ne dictum sibi pereat, quod
ægrè in ore tenetur conceptum, dulcedine urbanitatis
prolapsi, dum ludo irridet, ferid lædunt.

3. *Offendit justitiam:* id enim alteri facit, quod sibi nol-
let fieri. Quis enim ille, & *Laudabimus eum,* qui æquo ani-
mo ferat se irrideri? Quàm hoc omnes fugimus, quàm
indignè ferimus, risu aut sibilis excipi? Cur ergo quod
ipsi tantopere horremus, aliis tam petulanti temeritate
obtrudimus? Siracides corripit: *Intellige, inquit, quæ Eccl. c. 31,*
sunt proximi tui ex teipso.

4. *Intendit malitiam:* nam per jocum incipit, sed è jo-
cosis nascitur ludendo ferit, ridendo faciat. Hoc cer-
tè non raro efficit, ut irrisus minoris quàm antea fiat.
C. *Omnis amicus, inquit Hieremias, fraudulenter incedit, & vir*
fratrem suum deridebit, & veritatem non loquetur.

— non hospes ab hospite tutus,

Nec socer à genero, fratrum quoque gratia rara est.

Sed pergit Robertus, & Eam ob causam, inquit, qua-
drupliciter minatur scriptura hoc modo: *Irrisores non*
sunt arguendi de iniquitate, Non sunt instruendi de fatuitate:
Sunt ejiciendi è societate, Sunt deridendi à Dei majestate.

1. *Non sunt arguendi de iniquitate.* Hoc cautè præmo-
nens sapientissimus regum: *Noli arguere derisorem, inquit,*
ne oderit te: argue sapientem & diliger te. Uti frustra se fati-
gat medicus in eo ægroto perlanando, qui pharmaca
omnia effundit, non in ventrem, sed per fenestras; ita
oleum & operam perdit, qui cavillatorem multitudine
monitorum oprundit. Inter irrisores autem facile prin-
cipes fuerunt Julianus & Lucianus apostatæ perfidissi-
mi, & ex asse momi exercitissimi, ad quævis irridenda.
Sed uterque meritissimas dedit pœnas: ille incertâ sa-
gittâ fauciat, iste à canibus laceratus interiit.

2. *Non sunt instruendi de fatuitate:* Salomon id affir-
mans: *Querit derisor sapientiam, inquit, & non invenit.* Ave-
tis linguam nobilissimam derisoris inspicere? Herodis Anti-
tipæ linguam considerate, quâ ipsam æternam sapien-
tiam ostentui habuit, quâ filium Dei ut fatuum iudicavit, &
ut ab omnibus irridetur, fatui veste donavit, & sic
Romano prædidi remisit. Sapiens sibi videbatur rex iste,
& ideo Christum variis questionibus urgebat. Apertè
divinus Lucas: *Interrogabat cum multis sermonibus, Quis*
hic non cupiat explicari nolle curiosissimi hominis
tot quæstiones? At ipse nihil ei respondebat. Caiphas, Pilato,
Malchi cognato, aliis respōdit Christus, huic irrisori ni-
hil. In hoc tali homine desperanda est sanitas. Monetur,
punitur? ridet, ludit. Iterum monetur, iterum punitur?
iterum ille & ridet & ludit, *Derisor non invenit sapientiam.*

G g

3. Sunt

3. Sunt ejiciendi & societate. Ita monent divina oracula: Ejice derisorem, & exibat cum eo jurgium. Sub initia nascens Orbis, non deerat hęc hominum fax, idque in ipsa Noëni & Abrahami domo: talis erat Cham, talis Ismaël: Cūque vidisset Sara, filium Agar Ægyptia ludentem cum Isaac filio suo, dixit ad Abraham: Ejice ancillam hanc & filium ejus, puer hic ludibundus nimium & petulans est; ipsa vidi, quā is filium meum sugillavit, irriserit, vexarit; res non ferenda, malè liberos educabimus, si hoc dissimulemus. Irisionis autem istius causa fuit invidia: nam Ismaëlem natu majorem pessimè habuit, epulum tam nobile instructum, cū Isaac a facie depelleretur. Neque in Ismaëlem tantum excaudit Sara, sed & in matrem illius, ut quæ improbos filii mores non corrigeret. Ergo ejice ancillam, inquit, has illusiones in nostra domo non feremus.

4. Sunt deridendi à Dei majestate. De his ipsis Psaltes regius: Ecce, inquit, loquentur in ore suo (voce submissa & gracili) & gladius in labiis eorum: verba illorum mirè penetrant punguntque, ipsi tamen ea seculi effundunt, & eo se solantur, quoniam quis auditur? Non est hic qui nos in jus ambulare cogat ob nostros sermones. Et tu, Domine, deridebis eos. Putant se non audiri; sed tu Domine, qui vel latentissimos ipsorum nutus observas, in tempore aderis, risui & illos etiam propinaturus.

Proo. 6. 3.
v. 34.

Is. cap. 7.
v. 18.

Sur. tom. 4.
die 1. Julii.

Illusores
in gente
Christianā
sunt noxii.

3. Sunt ejiciendi & societate. Ita monent divina oracula: Ejice derisorem, & exibat cum eo jurgium. Sub initia nascens Orbis, non deerat hęc hominum fax, idque in ipsa Noëni & Abrahami domo: talis erat Cham, talis Ismaël: Cūque vidisset Sara, filium Agar Ægyptia ludentem cum Isaac filio suo, dixit ad Abraham: Ejice ancillam hanc & filium ejus, puer hic ludibundus nimium & petulans est; ipsa vidi, quā is filium meum sugillavit, irriserit, vexarit; res non ferenda, malè liberos educabimus, si hoc dissimulemus. Irisionis autem istius causa fuit invidia: nam Ismaëlem natu majorem pessimè habuit, epulum tam nobile instructum, cū Isaac a facie depelleretur. Neque in Ismaëlem tantum excaudit Sara, sed & in matrem illius, ut quæ improbos filii mores non corrigeret. Ergo ejice ancillam, inquit, has illusiones in nostra domo non feremus.

4. Sunt deridendi à Dei majestate. De his ipsis Psaltes regius: Ecce, inquit, loquentur in ore suo (voce submissa & gracili) & gladius in labiis eorum: verba illorum mirè penetrant punguntque, ipsi tamen ea seculi effundunt, & eo se solantur, quoniam quis auditur? Non est hic qui nos in jus ambulare cogat ob nostros sermones. Et tu, Domine, deridebis eos. Putant se non audiri; sed tu Domine, qui vel latentissimos ipsorum nutus observas, in tempore aderis, risui & illos etiam propinaturus.

Salomoni hoc credamus: Ipse deludet illusores, inquit, & mansuetus dabit gratiam. Et velut dexterimus irrisor aliquis non multum sese agitat, cū alios risui exponit, sed ore solum aut oculis dat signum, ita Deus per vilissima quæque in nostros irrisus animadvertit. Isaias attestatur: Sibilabit Dominus musca quæ est in extremo fluminum Ægypti, & api quæ est in terra Assur. Non opus hic magnā vi, sibilis res agitur: Veni apicula: hunc mihi punge; adis musca, hunc mihi vexa. Quia verò Isaias vates hoc loco per muscam Ægyptios, per apim Assyrios, & omnes illorum exercitus designat, compendio hoc asserit: Deus vel unico nutu, tam facile immittit instructissimum exercitum, quā facile quis cani aut feli apponit scarabæolum. Ergo ut illusores dignum seipsum ferant, exiguis sepe contumeliis pugnat in illos Deus; sed his illi sic consternantur, ut velut æstro perciti furant & insaniant, postquam sibilavit Dominus musca.

§. II.

Narrat Plinius, in illis Orbis partibus, quæ leones gignunt, vermiculum reperiri Leontophonon, quogustato tanta illa vis, ac ceteris quadrupedum imperitans illico expirat. Habet Deus vermiculos suos quibus immanes illas bestias sternat. Ita cum Herode Magno Ascalonitā tot infantium interfectore actum; à vermibus miser occisus est: sic hostes Deus, sic illusores trahat: sibilat musca, ut exagiet; immittit vermiculum, ut necet: Tu Domine deridebis eos.

Rem miram refert Surius de Charilepho viro sanctissimo, qui suo cœnobio id prerogativæ obtinuit à Deo, ut ingressum nulla seminarum tentaret impune. Auduit hoc spargi ceteris curiosior femina, Gunda nomine, & has superum minas velut fabulam irridens, mentito habitu clam subrepere instituit. Viriles ergo vestes induit, & hilaris contendit ad monasterium. Hic Deus sibilavit muscæ, quæ mox ab inferis emerit. Siquidem mulier illa temeraria, jam pedem illatura limini, à malo genio infesta, à cœnobii aditu vi rejecta, & pessimè habita est ab hoc inquilino. In posterum, disce manere domi, & privilegia divi concessa non ridere.

Quā porro illusores in gente Christianā sint noxii, Guilielmus Peraldus Lugdunensis Præsul eruditè demonstrans: Hæc, inquit, diaboli vafrities est nequissima, quæ filios Dei suffocat dum parvuli sunt, bonum inceptum destruens in germine. Sicut enim Pharaō Hebræos infantulos aquis submergit, Herodes gladiis confodi voluit: ita Lucifer

A Christianorum partus jugulari vult antequam adolescent. Et quantum impeditur bonorum actuum per unicum hoc diaboli vafrementum. Irisionem? Ita enim fit, ut qui non robustæ pietatis est, si videat se rideri, quod tam facilis sit ad dādam inimicis veniam, deinceps inexorabilem se futurum statuit: sic & aliorum adultæ virtutis, si notent deridiculo esse serio precentes, sacramenta frequentantes, si pietati vacantes, & in omnibus se continenter ac submisle gerentes ludibrio haberi, & fabulam esse observent; in eam facile mentem adducuntur, ut stant illa omnia velut supervacua omittunt, & ceterorum more vivere, facere quod isti & ista solent, & sic irisiones exire. Ergo ut optima leges sufoctetur in semine! Irilio acutum spiculum est in animo, quod fortissimum quemque, ni Deus singulariter eum tueatur, de mentis statu dejiciat. Verè Gregorius Greg. 9. Saepè, inquit, lingua à bono opere, dum vituperat, revocat. Jobus inter tot tormenta hoc unum gravissimè quæsit est se ab amicis irrideri, & quasi prolixæ patientiæ oblitus, quamvis constantiam retineret, protulit in hæc verba: Qui deridet ab amico, sicut ego, invocabit Deum, & exaudiet eum; deridetur enim iusti simplicitas. Nimirum hoc exaudiet Jobus non quidem deiechus, sed tamen valde conquassatus est. Super hac Jobi querelā differens Gregorius, vanissimas mortalium artes compendio complexus: Hujus Mundi sapientia est, inquit, cor machinatum tegere, sensus verbis velare, quæ falsa sunt, vera ostendere, quæ vera sunt, fallacia demonstrare. Hæc nimirum prudentia ipsa juvenibus scitur; hæc à pueris pretio discitur; hæc qui simulant, teros despicendo superbiunt, hanc qui nesciunt, subiecti & timidi in alius mirantur: quia ab eis hæc eadem dupliciter, iniquitatis munimine palliata diligitur, dum mentis perverficia, urbanitas vocatur. Hæc sibi obsequentibus præcipit, interrogata ab aliis mala multipliciter reddere, cum vires suppetunt: nullis resistuntibus cedere, cū virtutis possibilitas deest; quidquid explere per malitiam non valent, hoc in pacificā bonitate simulare. At contra sapientia iustorum est, nil per ostensionem fingere, sensum verbis aperire, vera ut sunt diligere, falsa devitare: bona gratis exhibere, mala libentius tolerare quā facere, nullam injuriæ revulsionem querere, pro veritate contumeliarum lucrum putare. Sed hæc iustorum simplicitas deridetur, quia ab hujus Mundi sapientibus puritatis virtus fatuitas creditur: omne enim quod innocentem agitur, ab eis procul dubio stultum putatur. En hæc refin irrisorum amplissimā! Imò hæc edm omnium istud solennissimum est, minimum agere & momentum, sancta omnia irridere, convicia & scommata de plaustris jacere. Talis eorum hæresis fuit, quos Coterellos vocabant. Hi anno millefimo centesimo octogesimo apud Gallos Bituriges, uti divus Antoninus memorat, rapinis, stupris, incendiis omnia turbarunt. Exordium fecerunt ab irisione Coterelli: sacerdotes per ludum cantores vocabant; si quem è sacerdotibus arripissent torquendum, primum erat imperare: Cantā sacrificale, cantā: illi alapas interim ingerebant cantant; quosdam virgis ceciderunt, cā liberalitate plagarum, ut breviorerint. Ab istis calices sacri malleis & saxis contusi, sacrosancta Eucharistia pixidi excussa, per ætrem sparsa, non sine cachinnis & conviciis, ac pedibus (horreo dicere) conculcata: sacre vestes conscissæ, & inde pellices ornate. At tu Domine derisisti eos. Philippus rex Galliarum ob crebriores victorias appellatus Augustus, exercitum misit qui Coterellos ad unum omnes deleverit: instar canum maciati sunt. Hoc iudicium irrisoribus debebatur:

§. III.

Non absimilis his Michael III. ejus nominis Imperator in Oriente, anno octingentesimo quadagesimo secundo: hic sacerdotes, antistites, sacra omnia irrisit. Quā in re primarium famulum, Bardas nomine, regium adiutorem habuit. Hæc irrisorum scelera Deus oculis

oculis veluti clausis præteribat, & tanquam dissimulan-
ter ea intueretur, connivebat usque in ætuum vicefi-
mum sextum, quo anno Michaël Imperator charissi-
mum Bardam præcepit occidi: ille strictis gladiis petter-
itus, genua Imperatoris advoluit, vitam solum roga-
bat, sed extractus & frustillatim confusus est, caput con-
to suffixum, & velut in Junonis pompâ prælatum: Tu
Domine deridebis eos.

Eodem antio & ipse Imperator Michaël debitum sibi
premium tulit. Nam cum Basilius in eodem solio suc-
cessor, illum impietatis moneret, Imperator monitoris
impatiens, aulicum famulum subornavit, qui Basilius
imperet hastâ, veluti feram fixurus. Sed error haste sa-
luti fuit Basilio. Cautior exinde Basilius, re cum aliis de-
liberata, ebrum Imperatorem in cubiculo aggressus, &
multis vulneribus confectum, manibus pedibusque mul-
tilavit ita Zonaras & Cedrenus. Judicia derisoribus de-
bita, etsi sopita videantur, tandem tamen evigilant.

Hic mihi alius in mentem est Michaël Theurlinus,
homo gente Germanus, sed inter cavillatores minime
postremus. Hic in Pannoniâ infra Strigonium, à sacerdo-
te spherulas precatórias, ac si à Judæo tesseras peteret,
importunissime exigens: Da cito, aiebat, mytha globu-
los precatórios. Dedit ille, sed qui petiit, paullo post &
globum accepit pectore, sed plumbeum, post quem nil
amplius petiit. Hoc narravit vir nobilis, qui Michaëlis,
cum glande trajiceretur, latus regebat: Tu Domine deri-
debis eos.

Tria certè constituta sunt tempora illis derisoribus. Pri-
mum est quo se judex solum recipit, & ad sententiam
dicendam componit. Eò spectat illud Salomonis: *Para-
ta sunt derisoribus judicia.* Alterum est monitionum & mi-
narum. Eò pertinet illud Isaïæ: *Et nunc nolite illudere, ne
forte confringantur vincula vestra.* Per Salomonem quo-
que monentur à Deo, qui jure queritur. *Despexistis omne
consilium meum, & increpationes meas neglexistis, ego quoque in
merito vestro ridebo.* Tertium est denique sententiæ exe-
quenda. Hic jam proclamat Isaïas: *Consummatus est om-
nis illusor, & successi sunt omnes qui vigilabant super iniquita-
tem, & qui peccare faciebant homines in verbo, & arguentem in
porta supplantabant.* Cavete ò Juliani, ò Luciani, irrisores
improbi: Cavete ò Momii, Nocte matre, Somno patre
progeniti, qui ipsi quidem nil præclari operis edere, sed
aliorum opera curiosis oculis contemplari, & si quid
omissum aut perperam factum, petulantè irridere con-
suevistis. Cavete, ò Christiani, dicacitatem & irrisio-
nem. Prælat vel millies irrideri, quam alios vel semel
irridere. Judex jam confedit, monemini; jam sæpius mi-
natus est, respicite; jam sententiam pronuntiabit Ju-
dex. *Parata sunt derisoribus judicia.*

CAPVT XIV.

DERISORES quàm graviter sepe
puniti sint.

Solent ignes, quos fatuos vocant, plerumque noctu
vagari, & viatorem se sequentem, ad vada periculo-
sa, aut præcipitia sensum deducere. Lingua ignis est, &
fatuus, qui sibi obsecundante præcipitiis proximos du-
cit. Lingua Derisoris eò frequenter excurrit, ubi vicinæ
sunt voragine, ut subito quem duxerat, præcipitet. Deri-
sor quo minus timet, plus habet quod timeat. Reverta
Salomone teste, *Parata sunt derisoribus judicia, & mallei
percutientes corporibus stultorum.* Quam autem hæc judi-
cia sint severa, & quid supplicii expectent irrisores, post
ea quæ jam diximus, confirmatiùs exponemus.

§. I.

Ille Domini ocellus Joannes Apocalypiticus vidit è
faucibus draconis tres impuros spiritus emergere,
Tomi. I.

A velut tres ranas. Ex ore irrisoris triplex vibratur lingua: Tribus
nam tribus modis irrideri quis potest. Primò quidem
cum corporis vitia, calvities, claudicatio, balburies, his-
que similia opprobantur: ita pueri Elisæ calvitium irri-
debant. Deinde, cum animi defectus, simplicitas, igno-
rantia, stupiditas, ingenii tarditas, stulticia objiciuntur.
Hic mille sunt agnomina; caudex, stipes, fungus, stupor,
bardus, asinus, stultus. In hanc impiam dicacitatem
Christus sententiam mortis, & quidem æternæ tulit:
Qui autem, inquit, dixerit fratri suo, Raca, reus erit concilio: Matth. c. 5.
qui autem dixerit Fatue (animo scilicet injuriam spiran-
te) reus erit gehennæ ignis. Tertio, cum defectus fortu-
næ, paupertas, generis obscuritas, officii vilitas ogge-
runtur. Ita Pharisei Christum non nisi fabri filium vo-
cabant. Hic sæpe graviter peccatur, cum à nobilioribus
& ditioribus, tenuioris fortunæ hominibus insultatur.
Alienus ab hoc vitio Salomon: *Sum quidem, inquit, & ego*
mortalis homo, similis omnibus, & ex genere terreno (de melio-
ri luto duntaxat) & ego natus accepi communem aërem, &
in similitudinem factam decidi terram, & primam vocem similem
omnibus emisit plorans. Nemo enim ex regibus aliud habuit na-
tivitatæ initium.

Et genus, & proavos, & quæ non fecimus ipsi,

Vix ea nostra voco.

Quid ergo suas inopi reculas objicio, cum eum plerun-
que plus ornet paupertas, quam me divitiæ? Sed *parata
sunt derisoribus judicia.*

Gedeon fortissimus heros insequatur hostes cum
trecentis militibus, quibus præ lassitudine & fame defi-
cientibus, panes suppeditari petiit, ut restauratis viri-
bus, reges Zebee & Salmana liceret persequi. At Socothani principes, à quibus subsidium illud petiit, illi-
berali prosus sarcasmo ludentes: Nunquid, ajunt, victo-
riam jam manu tenes? nempe jam triumphum canis,
ideo postulas, ut comeatum agmini tuo suppeditemus.
Quibus Gedeon: Ubi vicero, inquit, vos dicte-
rium vestrum luetis. Vicit, & ad cavillatores istos quam-
primum regressus, septuaginta septem viros, primores
urbis, insultato supplicio affecit: nam eos humi stratos,
& spinis ac paliuris laceratos, magnòque impetu con-
tusos necavit, turrim Phaniel evertit, & omnes urbis
incolas trucidari jussit. Scilicet novum & antehac inau-
ditum derisoribus supplicium debebatur. Sic omni-
no, sic *parata sunt derisoribus judicia.* Jam calet lixivium,
quod illorum capita confricabit: jam stat patibulum,
quod illos in altum elevari. Res patebit à pluribus
exemplis.

§. II.

Anno à pariente Virgine millesimo trecentesimo
quadragesimo Philippus Valefius Rex Galliarum
contra Flandros Gandenses arma movit. Illi ad confli-
ctus exordium, gallum gallinaceum in tabulâ pictum
velut labarum prætulerunt cum hac inscriptione: *Cum*
gallus hic cecinerit, Francorum rex victor erit. Magno stetit
hic jocus; nam è Flandris novemdecim millia & octin-
genti in acie cæsi sunt. Nimirum *parata erant derisoribus
judicia.* Quemadmodum puero in plateis improbe se
gerenti dicitur: Adlis modo, parente domi salutabit
recentibus virgis.

Anno millesimo quingentesimo septuagesimo quin-
to, tempore verni jejunii, anniversaria Christi patientis
hebdomade, miles Comitissæ Ludovici Nassovii in Bel-
gio hibernabat, & carnibus temere vesceretur, nec sine
mutuâ gratulatione, quod liceret esse tam improbis &
exlegibus. A castris non procul aberat Philippus Olina-
nus parochus, theologus: hic suos cohortatus ne pessimi-
mis exemplis animati, legibus Ecclesiæ fraudem facere
in animum inducerent, impios illos milites nunc qui-
dem ridere, forsân brevi ploraturus. Dictum viri vati-
cinium videri potuit. Nam quarto paschatis die, cum ad-
f. l. 77.
huc esca v. 30. & 31.

G g g 2